Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo práce a sociálních věcí

KONFERENCE · 20. ŘÍJNA 2026

Novinky v oblasti sociálních služeb

Aktuální legislativní změny a další směřování systému

Lenka Mikletičová | vrchní ředitelka sekce rodinné politiky a sociálních služeb

Akce je financována z projektu „Zvýšení efektivity systému sociálních služeb“, reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0004236

Dvě etapy změn. Dva různé úkoly.

Nejdříve odstraňovat praktické překážky. Pak modernizovat systém.

ETAPA 1 | 2026–2027

Řešit konkrétní problémy

Kvalifikace · pomoc při péči o zdraví
registrace · dílčí aplikační úpravy

ETAPA 2 | PŘÍPRAVA V ROCE 2027

Připravit dlouhodobý rámec

Propojení dat · registr žadatelů
modernizace registrace · akreditace

Obě etapy jsou ve fázi přípravy; legislativní podoba a termíny závisejí na schválení.

Co má technická novela vyřešit

Nejde o změnu základní koncepce zákona, ale o jeho lepší použitelnost.

01

CO BRZDÍ PRAXI

- Nejasné výklady
- Zbytečné kvalifikační bariéry
- Nepřesné údaje a pravidla

02

JAK REAGUJE NÁVRH

- Upřesňuje ustanovení
- Uznává relevantní kompetence
- Zpřesňuje registrační údaje

03

CO OD TOHO ČEKÁME

- Větší právní jistotu
- Lepší personální možnosti
- Předvídatelnější rozhodování

Změna paragrafu má cenu, jen když zlepší každodenní fungování služby.

Personál: uznávat kompetence, ne duplikovat vzdělání

Tři úpravy otevírají smysluplnější cesty k odborné způsobilosti.

Zdravotnické profese

- Sanitář a ošetřovatel
- Uznání jen v zákonem vymezeném rozsahu

Relevantní studium

- Vymezená absolvovaná část
- Bez zbytečného opakování stejného obsahu

Jasnější pravidla

- Vzdělávací a studijní programy
- Přechodná ustanovení chrání získanou způsobilost

DŮLEŽITÉ ROZLIŠENÍ

Právník může být dalším odborným pracovníkem v sociálních službách — ne automaticky sociálním pracovníkem.

Cíl: větší personální prostupnost bez snižování odborných standardů.

Pomoc při péči o zdraví: dostupnější, ale bezpečná

Rozlišujme už existující činnost a navrhované úpravy jejích podmínek.

JIŽ ZAVEDENO

Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o zdraví

Praktická asistence, která sama o sobě není zdravotní službou.

Odborná způsobilost a specializovaný kurz

NAVRHUJE SE

Méně bariér, širší dostupnost

- Odstranit požadavek maturity
- Uznat kvalifikaci ošetřovatele
- Rozšířit okruh služeb (odlehčovací, centra denních služeb, stacionáře)

Hranice zůstává: sociální pomoc není poskytování zdravotnických výkonů.

Registrace: co má být přesněji zachyceno

Rozlišujeme údaje podle formy služby a volitelné vymezení části kapacity.

POBYTOVÁ A AMBULANTNÍ FORMA

Místo nebo místa poskytování
Kapacita podle jednotlivých míst

TERÉNNÍ FORMA

Vymezené území místní dostupnosti
Kapacita podle jednotlivých území

PRO KAŽDÝ DRUH SLUŽBY

Celková kapacita + členění podle formy;
dále podle míst či území podle formy poskytování.

VOLITELNÉ VYMEZENÍ

Část kapacity pro určitý okruh osob nebo nepovinnou základní činnost – pokud ji žadatel takto vymezí.

Registr a formuláře se musí upravit; počítá se s odloženou účinností a přechodným obdobím.

Další čtyři praktická upřesnění

Změny, které reagují na konkrétní nesoulady mezi právem a praxí.

Centra duševního zdraví

Klientem je osoba, které je služba určena. Spolupráce s rodinou zůstává.

Domovy se zvláštním režimem

Přesnější vymezení cílových skupin včetně lidí žijících s demencí.

AKRIS

Výslovné zakotvení elektronického podávání žádostí o akreditaci.

Další vzdělávání

Uznávání vzdělání od jiného zaměstnavatele a sladění s dvouletým obdobím.

I „malé“ úpravy mohou odstranit opakované nejistoty a zbytečnou administrativu.

Data mají pomáhat, ne přidělávat práci

Právní a technický rámec chceme připravovat v roce 2027.

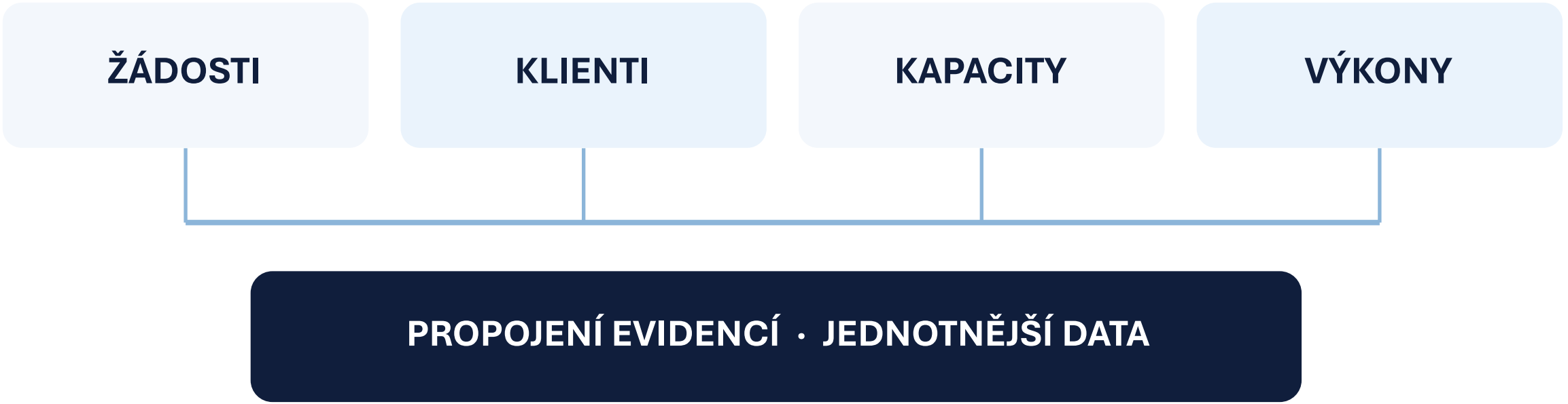

Procesní pravidla

Přístupová oprávnění

Ochrana dat a bezpečnost

Digitalizace nemá jen elektronizovat formuláře — má zjednodušit procesy.

Tři věci, na kterých záleží

Konkrétní důsledky pro lidi, služby a kraje.

01

MÉNĚ BARIÉR

Uznání kompetencí a pravidla použitelná v běžném provozu.

02

PŘESNĚJŠÍ DATA

Vědět, co, kde a pro koho skutečně funguje a chybí.

03

PROVEDITELNÁ ZMĚNA

Metodiky, systémy a přiměřený čas na zavedení.

MIMO NOVELU · Směrná čísla: nová datová kritéria + ochranný korektiv + postupný náběh

Dobrý právní rámec se pozná až podle fungování služby v praxi.

Děkuji za pozornost

Pravidla mají fungovat v praxi.

Lenka Mikletičová

lenka.mikleticova@mpsv.gov.cz

Nástroje efektivity sociálních služeb III. · Praha · 20. 10. 2026